

Opvang en huisvesting

Onze wettelijke taak. Onze lokale regie.

Inleiding door de wethouder voorafgaand aan de presentatie van de kwartiermaker

Raadsbijeenkomst | 24 september 2026

Feitelijk, eerlijk en met vertrouwen in wat lokaal mogelijk is

Het is niet makkelijk

- De ruimte is schaars
- Belangen kunnen botsen
- Zorgen verdienen een serieus antwoord
- Zorgvuldigheid en tempo moeten samen

Het is onze wettelijke taak

- Asielopvang (Spreidingswet)
- Huisvesting vergunninghouders (Huisvestingswet)
- Opvang Oekraïense ontheemden
- Uitvoering binnen wet en lokale kaders

Het kan goed

- Gulpen-Witterm heeft ervaring met opvang van verschillende doelgroepen
- Circa 100 Oekraïners sinds drie jaar
- Een kleine 50 vergunninghouders gehuisvest
- Ruim 250 asielzoekers
- Buurgemeenten laten zien dat uitvoering mogelijk is

De vraag is niet óf we verantwoordelijkheid nemen, maar hóé we dat zorgvuldig, beheerst en met meerwaarde doen.

► Lees voor

Asielzoekerscentrum in Gulpen-Wittern gaat dicht

26 oktober 2016, 12:57 • Aangepast 7 april 2021, 14:36 • 1 minuut leestijd

© iStock

Het asielzoekerscentrum in bungalowpark Landsrade in Gulpen-Wittern sluit op 1 november haar deuren.

Het aantal mensen dat op dit moment asiel aanvraagt in Nederland loopt terug. Het COA heeft daarom besloten om de huidige opvanglocaties te heroverwegen.

Bijzonder trots

"Het is spijtig dat dit kleinschalige en goed georganiseerde azc nu al haar deuren sluit", aldus wethouder Philip Laheij. "Ik ben bijzonder trots op de inwoners van Gulpen-Wittern die met een warm hart de bewoners van het azc welkom hebben geheten."

De laatste bewoners van het azc verlaten deze week het bungalowpark. De asielzoekers gaan naar een andere opvanglocatie of woning ergens anders in Nederland.

Wordt 1Limburg Nieuwssite van het Jaar? [Stem hier](#), haal die award naar Limburg en maak kans op mooie prijzen!

+ Werkplein Podium 24 werft in Gulpen Oekraïense vluchtelingen voor vacatures in de horeca

+ Vrijwilligers Franciscusgroep Wijlre breiden activiteiten uit: 'Dat Syrische vrouwtje dat voor ons tot Allah bidt, daar doen we het voor'

Ingrid Henssen
24-10-2022, 10:30

[Delen](#)

12-04-2022, 11:00

+ CV der Vooseschtoets Epen laat jonge Oekraïense vluchtelingen even alle ellende vergeten

+ Gulpen-Witterm gaat statushouders opleiden tot hulp in de huishouding

René Willems
17-09-2024, 12:44

[Delen](#)

Met Pasen even de vlucht ontvluchten in Gulpen-Witterm; vrijwilligers zetten schouders onder feestelijke lunch

HERDENKING

+ Voor Solaf (16) was oorlog geen geschiedenis, maar dagelijkse realiteit

René Willems
Verslaggever Maastricht/Heuvelland

[Delen](#)

03-04-2025, 17:14

Ervaring

Onze wettelijke taak. Onze lokale regie.

Onze eigen ervaring laat zien: het is mogelijk

Niet probleemloos, wel uitvoerbaar wanneer regie, beheer en gemeenschap samenkomen

250

AZC Landsrade tot 2016

100

Oekraïners, circa 3 jaar

± 50

vergunninghouders gehuisvest

Wat we hiervan meenemen

- Een opvanglocatie kan onderdeel worden van de lokale samenleving.
- Heldere afspraken over beheer, veiligheid en communicatie helpen.
- Contact en ontmoeting verkleinen afstand.
- Lokale ervaring is een fundament voor nieuwe keuzes.

Ervaring is geen garantie, maar wel bewijs dat zorgvuldig organiseren verschil maakt.

Ook om ons heen gebeurt het

Verschillende vormen, afgestemd op lokale omstandigheden

Vaals

Tijdelijke gemeentelijke opvang in hotel Drielanden. Sinds 1 juni 2025 ingericht voor maximaal vijf jaar en 200 asielzoekers.

Simpelveld

Tijdelijke Gemeentelijke Opvang aan de Nijswillerweg voor maximaal 300 asielzoekers. Geopend op 14 oktober 2024 en ingericht voor maximaal twee jaar.

Onze les

Gemeenten kiezen verschillende vormen. Succes vraagt heldere verantwoordelijkheden, beheer, communicatie en verbinding met de omgeving.

We kunnen leren, vergelijken en regionaal samenwerken.

Wettelijk kader

Onze wettelijke taak. Onze lokale regie.

Drie groepen, drie wettelijke kaders

De opgaven verschillen juridisch, maar komen lokaal samen in ruimte, wonen en gemeenschap

Asielzoekers | Spreidingswet

Opvangplaatsen realiseren binnen de landelijke en provinciale verdeling.

College voert uit; raad besluit waar een eigen ruimtelijke bevoegdheid aan de orde is.

Vergunninghouders | Huisvestingswet

Halfjaarlijkse taakstelling voor huisvesting; achterstanden tellen door.

College voert de taakstelling uit; raad stelt algemene volkshuisvestelijke kaders.

Oekraïense ontheemden

Gemeentelijke opvang en voorzieningen organiseren binnen de landelijke regeling voor tijdelijke bescherming.

De wettelijke taak staat vast. De bestuurlijke ruimte zit in de wijze waarop we haar uitvoeren.

Staatsrechtelijk verschil: autonomie en medebewind

De taak staat vast; de gemeente houdt ruimte in de wijze van uitvoering

AUTONOMIE

De gemeente bepaalt binnen de eigen huishouding zelf het beleid.

Kern: beleidsvrijheid.

MEDEBEWIND

De gemeente voert een wettelijke taak uit die door het Rijk is opgedragen.

Kern: beleidsruimte in de uitvoering.

De Spreidingswet en de Huisvestingswet zijn wettelijke uitvoeringstaken. Niet óf wij uitvoeren staat ter keuze, wel hoe wij dit zorgvuldig en lokaal passend organiseren.

De wetgever maakt de bestuurlijke verantwoordelijkheid expliciet

“Er is voor gekozen om de taak te beleggen bij het college (het dagelijks bestuur van de gemeente), en de raad, voor zover het realiseren van een opvangvoorziening voor asielzoekers op een bepaalde plaats een wijziging van het bestemmingsplan vergt.”

COLLEGE

Bevoegd gezag voor de uitvoering van de opvangtaak en verantwoordelijk voor tijdige realisatie.

RAAD

Kaderstellende rol is al vervuld met huisvestings- en participatie verordening

En besluitvormend wanneer een eigen ruimtelijke bevoegdheid aan de orde is.

Controlerend op de uitvoering van de spreidings- en huisvestingswet en participatiebeleid.

Onze actuele opgave en toezicht

Achterstanden beperken de bestuurlijke ruimte wanneer realisatie uitblijft

89

asielzoekers | realisatie 0

52

vergunninghouders | openstaande opgave

3.566

Regionale opvang Oekraïners

Asielopvang

Realisatie 0. Beoordeling: taakverwaarlozing, IBT-trede 3.

Huisvesting vergunninghouders

Openstaande opgave: 52 per peildatum 1 juli 2026.
Beoordeling: taakverwaarlozing, IBT-trede 3.

Onze bestuurlijke lijn: voortgang aantoonbaar maken en de eigen regie behouden.

Bestuurlijk kader van het college

Onze wettelijke taak. Onze lokale regie.

Wettelijke taak uitvoeren én lokale regie houden

1. Verantwoordelijkheid

Wij voeren de wettelijke taken uit en lopen achterstanden aantoonbaar in. We kiezen voor voortgang boven uitstel.

2. Meerwaarde

Waar mogelijk verbinden we opvang en huisvesting met woningbouw, gebiedsontwikkeling en versterking van voorzieningen en gemeenschap.

3. Zorgvuldigheid

We beoordelen locaties uniform, maken risico's zichtbaar, organiseren passende participatie en informeren de raad periodiek.

Regie houden betekent: zelf kaders vertalen, opties beoordelen, besluiten nemen en verantwoorden.

Combinaties en intergemeentelijke uitruil

Regionale samenwerking kan helpen, maar vervangt de eigen gemeentelijke opgave niet

REGIONAAL

Binnen regio Zuid-Limburg wordt samenwerking en uitruil tussen doelgroepen geïnventariseerd.

ÉÉN ACCOMMODATIE

Een accommodatie kan een mix huisvesten van vergunninghouders, gemeentelijke woningzoekenden, Oekraïners en eventueel asielzoekers.

VOLGTIJDELIJK

Een locatie kan eerst opvang bieden en later worden ingezet voor tijdelijke of permanente bewoning.

Samenwerking is aanvullend. We blijven ook in de eigen gemeente volop realiseren.

Van wet naar uitvoering

Een herkenbare bestuurlijke lijn met vier opeenvolgende lagen

1 WETGEVING

Spreidingswet
Huisvestingswet
Opvang Oekraïne

2 BESTUURLIJK KADER

Participatiebeleid
Volkshuisvestingsbeleid
Visie & plannen van aanpak

3 UITVOERINGSKADER

Locatiematrix
Haalbaarheid
Participatie- en
communicatieplan

4 LOCATIEBESLUIT

Verdieping per locatie
Belangenafweging
Besluit & verantwoording

Iedere concrete locatie krijgt een eigen uitwerking, participatie, besluitvorming en terugkoppeling.

Samenwerking college en raad

Onze wettelijke taak. Onze lokale regie.

Wat kan de raad van het college verwachten?

Voortgang op inhoud, proces en verantwoording

1	Feitelijke informatie	Taakstellingen, realisatie en toezicht
2	Navolgbare afweging	Dezelfde locatiematrix en expliciete belangenafweging
3	Passende participatie	Per type voorziening en procesfase toegepast
4	Besluitvorming per locatie	Onderbouwd onderzoek, uitwerking en realisatieplan
5	Periodieke voortgang	Planning, financiën, signalen, risico's en effecten

Onze inzet: koersvast handelen, zorgvuldig betrekken en zichtbaar verantwoorden.

Burendag AZC => Hotel De Geulvallei Houtem

Loop binnen, stel vragen en vorm uw beeld ter plekke.

Van bestuurlijk kader naar uitvoering

De kwartiermaker neemt u mee in locatiematrix, participatieaanpak en vervolgproces

De opdracht is helder. De route is begrensd. De uitvoering vraagt focus en samenwerking.